

«Бекітемін»

«Дарын» РЕПО директоры

Т. Нұркешов

2021 жыл

Жалпы білім беретін пәндер бойынша 5-6 сынып оқушыларына арналған республикалық олимпиаданы үйымдастыру және өткізу ЕРЕЖЕСІ

1. Жалпы ереже

1. Жалпы білім беретін пәндер бойынша 5-6 сынып оқушыларына арналған республикалық олимпиаданы (бұдан әрі – Олимпиада) үйымдастыру және өткізу ережесі жалпы білім беретін пәндер бойынша жалпы орта білім беру бағдарламаларын іске асыратын барлық білім беру үйымдарының 5-6 сынып оқушылары үшін республикалық олимпиаданы үйымдастыру және өткізу тәртібін айқындайды

2. Олимпиаданың мақсаты мен міндеттері: оқушылардың зияткерлікке және ғылыми білімге қызығушылығын дамыту, қабілеттерін, бейімділіктерін іске асыру үшін жағдай жасау, дарынды балалармен жұмысты іске асыру шеңберінде ерте бейіндеу, республикалық пәндей олимпиадаларға қатысу үшін жоғары ынталандырылған білім алушыларды анықтау.

3. Олимпиада төрт кезеңде өткізіледі:

- бірінші (мектепішілік) кезең;
- екінші (аудандық/қалалық) кезең;
- үшінші (облыстық) кезең;
- төртінші (қорытынды) кезең.

4. Барлық кезеңдер бір турда өткізіледі.

5. Республикалық үйымдастыру комитеті болып «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы (бұдан әрі – «Дарын» РЕПО) табылады.

Олимпиаданы үйымдастыру комитеті:

- Олимпиаданы өткізуудің үйымдастырушылық-техникалық нысанын анықтайды;

- Олимпиаданы үйымдастыру және өткізуді қамтамасыз етеді;

- Олимпиаданың қорытынды кезеңіне қатысуышыларды (қажет болған жағдайда) олимпиаданы өткізу кезінде жергілікті атқарушы органдармен бірлесіп қолданыстағы санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен нормаларға сәйкес тамақпен қамтамасыз етеді;

- әрбір жалпы білім беретін пәндер бойынша Олимпиада тапсырмаларының сақталуын қамтамасыз етеді, олардың құпиялығы үшін Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген жауапкершілікке ие;

- Олимпиадаға қатысуышылардың олимпиада жұмыстарын кодтауды (аты-жөнін жасыру) жүзеге асырады.

6. Олимпиада жыл сайын қараша-желтоқсан айларында «Дарын» РЕПО Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалалары білім басқармаларымен,

«Назарбаев Зияткерлік мектептері» дербес білім беру үйымдарымен бірлесіп өткізеді.

7. Олимпиада жалпы білім беру бағдарламалары негізінде келесі пәндер бойынша өткізіледі: математика, жаратылыстану, қазақ тілі мен әдебиеті, орыс тілі мен әдебиеті, қазақ тілінде оқытатын мектептердегі орыс тілі, орыс тілінде оқытатын мектептердегі қазақ тілі, ағылшын тілі, Қазақстан тарихы.

«Дарын» РЕПО Олимпиаданың барлық кезеңдеріне арналған тапсырмаларды құрастырады және әзірлейді.

8. «Орыс тілінде оқытатын мектептердегі қазақ тілі» пәніне ұлты туу туралы қуәлігі бойынша сәйкестендірілетін ұлты қазақ емес оқушылар (ата-анасының екеуі де ұлты қазақ адамдар болмауы тиіс) қатысады.

9. Олимпиаданың барлық кезеңдеріне арналған тапсырмалар ұқсас.

10. Олимпиаданың барлық кезеңдерін өткізу мерзімі мен пәндер тізбесін жыл сайын «Дарын» РЕПО бекітеді.

11. Мектепішлік, аудандық, облыстық және қорытынды кезеңдерін өткізу жөніндегі нұсқаулықты «Дарын» РЕПО әзірлең, бекітеді.

12. Женімпаздар мен жұлдегерлер саны әр пән мен сыйнып бойынша Олимпиадага қатысуышылардың жалпы санының 45 пайызын құрайды.

13. Олимпиаданың женімпаздары мен жұлдегерлері I, II және III дәрежелі дипломдармен марапатталады. I, II және III дәрежелі дипломдардың саны келесі пропорцияға сүйене отырып анықталады: женімпаздар санының 50% -дан көп емес III дәрежелі, 30% -дан көп емес II дәрежелі, 20% -дан көп емес I дәрежелі дипломдар.

2. Олимпиаданың бірінші (мектепішлік) кезеңін үйымдастыру және өткізу тәртібі.

14. Бірінші (мектепішлік) кезеңді білім беру үйымдарында қалалық білім басқармалары, аудандық білім бөлімдері ағымдағы оқу жылының 10 қарашасынан кешіктірмей өткізеді.

15. Олимпиаданың бірінші (мектепішлік) кезеңін үйымдастыру және өткізу үшін білім беру үйымдарының басшылары үйымдастыру комитетін құрады және бекітеді (бұдан әрі – Мектептің үйымдастыру комитеті).

16. Мектептің үйымдастыру комитетінің құрамына төраға мен үйымдастыру комитетінің мүшелері кіреді. Төраға болып білім беру үйымының басшысы айқындалады.

17. Мектептің үйымдастыру комитеті:

- олимпиаданың бірінші (мектепішлік) кезеңін өткізуі үйлестіреді және бақылайды;
- олимпиада қорытындысын талдайды және жинақтайды;
- олимпиаданың қорытындысы туралы ақпаратты аудандық (қалалық) білім бөліміне жібереді;

18. Әр пән бойынша тапсырмаларды әзірлеу, орындалған жұмыстарды бағалау критерийлерін бекіту, оқушылардың жұмысын тіkelей тексеру және бағалау, тапсырмаларды талқылау және түсіндіру, апелляция өткізу үшін қазылар алқасы мүшелерінің құрамы бекітіледі. Қазылар алқасының құрамына

жоғары оқу орындарының оқытушылары, әдіскерлер, тәжірибелі оқытушылар мен жоғары білікті облыстық (қалалық) білім бөлімдерінің өкілдері, сондай-ақ облыстық, республикалық және халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері, білім беру үйімдарының, жоғары оқу орындарының тұлектері және студенттер кіре алады.

19. Олимпиаданың бірінші (мектепішілік) кезеңінің аяқталу қорытындылары бойынша білім беру үйімдары кезең аяқталған сәттен бастап күнтізбелік 5 күн ішінде әрбір пән мен сынып бойынша қорытынды хаттамаларға сәйкес Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңіне қатысу үшін командалар қалыптастырады.

3.Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңін үйімдастыру және өткізу тәртібі.

20. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңді «Дарын» РРПО белгілеген мерзімде Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалалары білім басқармалары, аудандық білім бөлімдері өткізеді.

21. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңге әр пән мен сынып бойынша бірінші (мектепішілік) кезеңінің жеңімпаздары қатысады.

22. Мамандандырылған білім беру үйімдары үшін Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңі бірінші (мектепішілік) кезеңге теңестіріледі.

23. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңді үйімдастыру және өткізу үшін аудандық (қалалық) білім басқармалары үйімдастыру комитетін құрады және бекітеді. Үйімдастыру комитетінің құрамына төраға мен үйімдастыру комитетінің мүшелері кіреді. Аудандық/қалалық білім басқармасының басшысы төраға болып табылады.

24. Үйімдастыру комитеті:

- Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңін өткізуді үйлестіреді және бақылайды;
- Олимпиада қорытындысын талдайды және жинақтайды;
- Олимпиаданың қорытындысы туралы ақпаратты облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармаларына жібереді. Кезеңін қорытындысы бойынша білім беру үйімдарының рейтингісін жасайды.

25. Екінші (аудандық/қалалық) кезеңінің олимпиадалық тапсырмалары құпиялылық және сақталуды қамтамасыз ете отырып, бүкіл республика бойынша бір мезгілде үйімдастыру комитетінің жауапты мүшесіне жіберіледі.

26. Тапсырмаларды көбейту шарапары аудандық (қалалық) білім басқармасының сайтында және әлеуметтік желілерде тікелей бейнетрансляцияда көрсетіледі.

27. (Аудандық/қалалық) білім басқармаларының басшылары Олимпиада тапсырмаларының құпиялылығын сақтауға және сапалы бейне трансляцияны үйімдастыруға жауапты.

28. Үйімдастыру комитеті оқушылардың жұмысын тексеру және бағалау, әр пән бойынша тапсырмаларды талқылау және түсіндіру, апелляция

өткізу үшін қазылар алқасы мүшелерінің құрамын бекітеді. Қазылар алқасы мүшесінің құрамына жоғары оқу орындарының оқытушылары, әдіскерлер, тәжірибелі оқытушылар мен жоғары біліктілігі бар облыстық (қалалық) білім беру үйымдарының өкілдері, сондай-ақ облыстық, республикалық және халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері, білім беру үйымдарының, жоғары оқу орындарының түлектері мен студенттер кіре алады. Қатысушылар санына байланысты қазылар алқасының құрамы; тақ санды (3 адамнан кем емес) құрайды. Олимпиадаға қатысушы оқушылардың педагогтері қазылар алқасының құрамына кірмейді.

29. Әр турдың соңында қатысушылардың жұмыстарының шифрланған және сканерленген көшірмелері аудандық (қалалық) білім басқармаларының интернет ресурсына салынады.

30. Оқушылардың жұмысын тексеру аяқталғаннан кейін қорытынды хаттамалар аудандық (қалалық) білім басқармаларының интернет ресурсына салынады.

31. Олимпиаданың екінші (аудандық/қалалық) кезеңін аяқтау нәтижелері бойынша аудандық (қалалық) білім басқармалары әр пән мен сынып бойынша қорытынды хаттамаларға сәйкес кезең аяқталғаннан бастап 5 күнтізбелік күн ішінде Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңіне қатысу үшін командалар қалыптастырады.

4. Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңін үйымдастыру және өткізу тәртібі.

32. Үшінші (облыстық) кезеңді облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармалары, «НЗМ»ДББҰ, республикалық білім беру үйымдары (бұдан әрі – РББҰ) «Дарын» РГПО белгілеген мерзімде жүзеге асырады.

33. Әрбір пән мен сынып бойынша екінші (аудандық/қалалық) кезеңнің жеңімпаздары үшінші (облыстық) кезеңнің қатысушылары болып табылады.

34. Үшінші (облыстық) кезеңді үйымдастыру және өткізу үшін «Дарын» РГПО және облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары, «НЗМ» ДББҰ үйымдастыру комитетін құрады және бекітеді.

35. Үйымдастыру комитетінің құрамына төраға мен үйымдастыру комитетінің мүшелері кіреді. Облыстар мен Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармаларының, «НЗМ» ДББҰ және «Дарын» РГПО-ның басшылары төраға болып табылады.

36. Үйымдастыру комитеті:

- олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңін өткізуді үйлестіреді және бақылайды;
- қатысушылар жұмысты аяқтағаннан кейін әр пән мен сынып бойынша барлық қатысушылардың шифрланған және сканерленген жұмыстарын әділқазылар мүшелеріне тексеру үшін жібереді;
- олимпиада қорытындысын талдайды және жинақтайды;

- олимпиаданың қорытындысы туралы ақпаратты «Дарын» РҒПО-на жібереді;

- кезеңнің қорытындысы бойынша білім беру ұйымдарының рейтингін жасайды және интернет ресурстарында жариялады.

37. «Дарын» РҒПО Олимпиаданың үшінші кезеңі тапсырмаларының құпиялышы мен сақталуын қамтамасыз ете отырып, бүкіл республика бойынша ұйымдастыру комитетінің жауапты мүшесіне бір уақытта жібереді.

38. Облыстық, Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармаларының, «НЗМ» ДББҰ және «Дарын» РҒПО басшыларына Олимпиада тапсырмаларының құпиялышын сақтау және сапалы бейне трансляцияны қамтамасыз ету бойынша жауапкершілік жүктеледі.

39. Қазылар алқасы мүшесінің құрамына жоғары оқу орындарының оқытушылары, әдіскерлер, жоғары біліктілік санаты бар тәжірибелі мұғалімдер, сондай-ақ білім беру ұйымдарының, жоғары оқу орындарының тұлектері және студенттер болып табылатын облыстық, республикалық және халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері кіруі мүмкін. Қазылар алқасының құрамына окушылары үшінші (облыстық) кезенге қатысатын педагогтар кірмейді.

40. Окушылардың тапсырманы орындау процесі бейнетрансляциямен сүйемелденеді және көрсетілген бейнетаспа қорытынды кезең аяқталғанға дейін сақталады.

41. Турлар аяқталғаннан кейін қатысушылар жұмыстарының шифрланған және сканерленген көшірмелері облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармаларының, «НЗМ» ДББҰ, «Дарын» РҒПО интернет ресурстарына салынады.

42. Окушылардың жұмысын тексеру аяқталғаннан кейін қорытейнды хаттамалар облыстар мен Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары, «НЗМ» ДББҰ және «Дарын» РҒПО-ның интернет ресурстарына салынады.

43. Облыстар мен Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалалары білім басқармалары, «НЗМ» ДББҰ Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңінің нәтижелері бойынша 5 күнтізбелік күн ішінде әр пән мен сынып бойынша қорытынды хаттамаға сәйкес төртінші кезеңге қатысуға командалар құрады. Қатысушылардың тізімі мен хаттамалардың көшірмесі «Дарын» РҒПО-на жіберіледі.

5. Олимпиаданың төртінші (қорытынды) кезеңін ұйымдастыру және өткізу тәртібі.

44. Төртінші (қорытынды) кезеңді «Дарын» РҒПО өткізеді.

45. Төртінші (қорытынды) кезеңге Олимпиаданың үшінші (облыстық) кезеңінде ең көп ұпай жинаған, әр пән мен сынып бойынша бір окушыдан қатысады.

46. Төртінші (қорытынды) кезеңді ұйымдастыру және өткізу үшін «Дарын» РҒПО республикалық ұйымдастыру комитетін құрады және бекітеді.

47. Респубикалық ұйымдастыру комитетінің құрамына ұйымдастыру комитетінің төрағасы «Дарын» РППО директоры, сонымен қатар тиісті құрылымдық бөлімдердің жетекшілері кіреді.

48. Респубикалық ұйымдастыру комитеті:

- Олимпиаданың барлық кезеңдерін өткізуді үйлестіреді және бақылайды;
- Олимпиаданың төртінші (қорытынды) кезеңін өткізу мерзімін және өткізу орнын белгілейді;
- Олимпиада қорытындысын талдайды және жинақтайды;

49. Оқушылардың тапсырмаларды орындау процесі кезінде бейне трансляция жүргізіліп, бейнеказбалар төртінші (қорытынды) кезең аяқталғанға дейін сақталуы тиіс.

50. Ұсынылған олимпиадалық тапсырмалардың құпиялышының сақтау және бейне трансляцияны сапалы қамтамасыз ету жауапкершілігі «Дарын» РППО директорына жүктеледі. «Дарын» РППО директоры Олимпиада тапсырмаларының құпиялышына және сапалы бейне трансляцияға жауапты.

51. Оқушылардың жұмысын тексеру және бағалау, әр пән бойынша тапсырмаларды талқылау және түсіндіру, апелляция өткізу үшін қазылар алқасы мүшесінің құрамы бекітіледі. Қазылар алқасы мүшесінің құрамына жоғары оқу орындарының оқытушылары, әдіскерлер, жоғары біліктілік санаты бар тәжірибелі мұғалімдер, сондай-ақ білім беру үйімдарының, жоғары оқу орындарының түлектері және студенттері, респубикалық және халықаралық олимпиадалардың женімпаздары мен жүлдегерлері кіреді. Қазылар алқасының құрамына оқушылары Олимпиаданың төртінші (қорытынды) кезеңіне қатысатын педагогтар кірмейді.

52. Оқушылардың жұмысын тексеру аяқталғаннан кейін қорытынды хаттамалар «Дарын» РППО интернет ресурсына салынады.